

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

• Нам улууһун хаһыата • 1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ •

2000 с.
Олунньу
1
күнэ
ОПТУОРУНЬУК
№ 11 (8701)

НАҔАРААДАНАН!

Улууһу баһылыгынан грамотатынан наараадаланыылар:
ЛУКИНА РОЗАЛИЯ ЕГОРОВНА, Түбэ нэһилиэгин баһылыга, улууһу бочуоттаах гражданина - Государственный органарта өр сыллаах таһаарылаах, үтүө суобастаах үлэтин уонна 55 сааһын туолар бэлиэ-кардине комиссия.

ПЕТРОВ ГАВРИЛ ГАВРИЛЬЕВИЧ, Нам шаарыт педучастие обуулуур-дүүһүнүүр искусствоһа преподавателе, республика үөрөхтөрүн итин туйгуна — үтүөр калуонин художественной-эстетической инстиуту уонна педагогической кадрдары бэлэмнөөһүнүгэ улахан кылаатын иһин.

БОРИСОВ ОЛЕГ ГЕННАДЬЕВИЧ, ЖКХ управлениетын суопуора.

ЕФРЕМОВА МАРИЯ АВЕРТЬЕВНА, ЖКХ управлениетын газоператора.

ПОЧЕКУТОВ АНАТОЛИЙ ДМИТРИЕВИЧ, ЖКХ управлениетын кочегара - 1999 сыл түмүгүнэн нэһилиэгин хааччылыыта тус кылааттарын иһин.

УЛАХАН ТЫМНЫҔЫЛАР КҮҮГҮМЭЛЭР

Тохсуньу 22-тэн 23-кэ үүрүтүүр эмискэ тымныҔытыгар улуус министиэриэтин 2-с, 3-с, 4-с, РУС уонна СХТ кварталнай котельнайдар дьыалар, объектары итин иһин ситэ хааччылааччылар дьыа тонтон ити котельнайдар тохтотулла сымдыбыттара. Ол түмүгэр М. Аммосов аатынан уулуссага 14 №-дээх икки квартиралаах дьыа, таһылаары трасса, эмиэ ити уулусса 80 №-дээх түөрт квартиралаах дьыа, П. Ойуунускай аатынан уулуссага 12 №-дээх икки квартиралаах дьыа, Октябрьский уулуссага 28 №-дээх 12 квартиралаах уопсай дьыа тоһугуттара. Итин таһынан

этин таһынаары 107 м (икки турба 214 м) трассаны уларытты улетини мьгарын. Октябрьский уулусса 26 №-дээх 12 квартиралаах уопсай дьыа дьыага агарыгар тохсуньу 29 күнүгэр итин киллэрдибитин, иккис агар олуньу 3 күнүгэр дьыа сыйлаахтааһын иһин иһин. Кини этэринэн кыра тоһугулардаах 30-тан тахса квартиралар сыйлаахтара. Бу саахалланы кэмгэр ЖКХ министиэриэти кытта тийэрсиэн коммуну оҕорбутун бэлэтэ.

МУ НУ ЖКХ кылаабынай инженер Н.А. Самсонов, котельнайдар хаһаайыстыбаларын начальнига В.А. Крепел сыйлаахтарынан тэрийлэ сантехниктара уонна слесардара саахалланыы туоратыыга түүнүрүк күнүгэр улуус министиэриэти улахан тоһугу таһара туоратылаа.

2-с, 3-с, 4-с, РУС уонна СХТ кварталнай котельнайдар сир анынаара ууку скважинаттан ылан туһаналлар. Саахалланыы саана котельнайдары сир анынааһы уонна тоһугу хааччылыы кылаабыыта. Турбалар алдынан уу сиргэ тоһугула. СХТ кварталнай котельнай күһүн иссуһуунан кутуллубут аттынааһы ууу котельнайдарга биэрэн уустук бала-

Котельнайдар ититэр дьыаларын 30-тан тахса квартираларыгар биэрдик, иккилин батареллар үлү барыттара.

Ити саахалланыылары туоратыыга МУ НУ ЖКХ сантехниктара уонна слесардары, «Намгаэстрой» ПМК (Федоров А.А.), «Ленагаз» АО (Шалопишников Р.С.) уонна бириднэлээн дьон биригээдэлэрэ туруоруллубуттара. Ол үрдүнэн саахалланыылар тохсуньу 28 күнүгэр дьэри утум-ситим салыанан бардылар. Ититэр ситимизэрбит турбалары, батареллары эргэрттиринэн сибээстээн алдыһылар таһар кутталлара билигин да баар.

Ититэр ситими, котельнайдары өрөмүөнүүр үлэригэр тустарынан МУ НУ ЖКХ директора А.Г. Кобак министиэриэтин кытта билиһинэрбит.

Андрей Григорьевич «Намгаэстрой» ПМК үе күһүнүгэ биригээдэтэ П. Ойуунускай аатынан уулусса 12 №-дээх икки квартиралаах дьыа ититэр өрөмүөнүүр үлэригэр ыһтан тохсуньу 25 күнүгэр итин иһин киллэрбитин. «Ленагаз» АО үе күһүнүгэ биригээдэтэ М. Аммосов аатынан уулусса 80 №-дээх түөрт квартиралаах уопсай дьыа итин тохсуньу 26 күнүгэр сыйлааһын, суолу тутар өрөмүөнүүр «Нам» ГУП биригээдэтэ М. Аммосов аатынан уулусса 14 №-дээх икки квартиралаах дьы-

һыананыыны быһаарта. Итиччэ элбэх уууу водовоһунан тийэрэргэ массьына да, уматык да суохтар. СХТ кварталнай котельнайы таһылааһы салааһы күһүнүгэ кэмгэ урукку курдук уу улахан саһааһын хаһаанар наадалааһын саахалланыы көрдөрө.

Күнү-дьылы чинчийбэтчөлөр олуньу ыһа улахан тымныҔылар түһүөхтээхтэрин туһунан сэрэтэлэр. Онон улууһу, Нам с. дьыаһаллара, туһаннаах тарилтэлэр, олохтоохтор саахалланыылар таһаарыны туоратар дьыаһаллары суһаллык ыһаллара наада буолубут.

В. СЫРОМЯТНИКОВ

УЛУУС ДЬАҔАЛТАТА НЭҔИЛИЭННЬЭБЭ ОҦЧУОТТУУР

Тохсуньу 26 күнүгэр күнүс 11 чааска, дьаһалта баһылыгынан солбуулааччы Башнев Н.Н. салайааччылаах 14 кинигэ састааптаах болуу Кыһыл Дэрэбинэ оҦчуоттара. Бодоххо Тимофеева Н.Н. (улусту), Эверстов С.И. (ИДЬУО), Степанова З.Е. (т/х упр.), Хохолова В.С. (санэпидэс), Дьяконова В.И. (үөрэх упр.), Макаров В.В. (икки балыһа), Попова Н.Р. (финансовый упр.), Пестрякова А.А. (культура упр.), Чекурова Т.И. (экон. упр.), Лазарев А.К. («Дьулуур» фонда), Ефремов Е.Н. (налог исп.), Федорова П.И. (нарсуд), Лукина М.И. (пенс. сулууста кыл. бух.) о.д.а. киирдилэр.

Улууһу дьаһалтатын 1999 с. үлэтин туһунан оҦчуоту Н.Н. Башнев оҦордо. Нарсуд уонна ИДЬУО ааспыт сыллаары үлэлэрин туһунан Федорова П.И. уонна Эверстов С.И. информациялаахтара. Судьба П.И. Федорова ааспыт сыллаахха улууска буруйу оҦоруу уонна уоруу аччаабыттарын, оно ИДЬУО, общественность биэргэ үлэлэһиннэрэ быһаарар орууламмытын бэлэтэ. Урукку сылларга биллэрбит «Хара мааскалар» төрдүө буолан Партизан кыһан халаан тутуллан, бириднэлэр 8-9 сыла хаайылыытыгарын, общественной бааһы ыһааһына, итэстээһиннэ, Хатырык, Маймаа, Фрунзе маһаһаныгарын атылааһына сууттаммыттарын иһин иһин. Сүһүнү, сыйлыгы уоруу аччаабыттын үрдүнэн, ыһалар дьыаһалтатын, холодуопкаларын уоруу үкээбитин, холобунай дьыала ааспыт 1999 сыллаахха 1998 сылы кытта тэҥнээтэххэ аччаабытын (22-27 кини), холобунай буруйу үкүсү эдэр дьон 70%-ра арымаһан баран оҦороллорун эттэ. Холобунай дьыала следователлэрэ (6 кини) буруйу арыһыта таһаары ыһаахтык, кинилэригэр, буруйдаактары арыһыны бырыһыана үрдүүрүн, кинилэр үлэлэрэ тунсубутун, ол эрэри итэһэ-быһаас билигин да баарын ыһа. 1999 с. улууска араас буруйу оҦорон хас кини сууттаммытын, ол иһин Хатыр Арыһы нэһилиэгин уонна Кыһыл Дэрэбинэтин түбэһиттэрин оҦчуоттуур муньах кыһаллаахтарын билиһиннэрбит таһаарда. Улууска буруйу оҦоруу аччааһыныгар улууһу дьаһалтатын кылааһа баарын арыһа.

ИДЬУО начальнигынан солбуулааччы С.И. Эверстов информациятыгар улууска ыһаанан буруйу оҦоруу ахсаана аччаабытын, ол оһугар күүһүлөөһүн, арымаһан баран буруйу оҦоруу, наркаминин уруккуттан элбээбиттэрин иһин иһин.

1999 с. улууска 176 дьыала 182 кини түбэһитин, кинилэртэн 120-тэ үлэте суоһун уонна эдэрдэрин, сокуоннай саастарын туола кини иччэртэн 31, ол иһинэр биэр 17 саастаах кыһа, 30-гар дьыла саастаахтарга 89 иччэ, онтон түөрдэ кыһа, 30-50 саастаахтарга 38 кини, кинилэртэн 37 үлэте суохтар буруйу оҦорбуттарын бэлэтэ.

Буруйу оҦорууа 5 дьахтар кыһабытын, кинилэртэн сүүһүнү уоруу курдук урут кини сөччө истибэтэх буруйугар түбэһиттэрин, кинилэр ортолоругар 4 пенсионер баарын эттэ.

Кини буруйу ордук үлэте суох иччэ оҦоруун, төрөһүтүтэр, административнай комиссиялар, иһэлэр комитеттара, иччэттар уонна аһалар түмүүллэр, нэһилиэгин, общественность, ИДЬУО сыла-сорук туруорунан иччэт ортотугар иһин үлэлэр үлэни күүстээхтик ыһаахтарына эре буруйу оҦоруу аччаахтарына ыһа.

Калин кэмгэ бириднэлээн ыһаллар чааһынай дьыаһалтаны, холодуопкаларын, гаражтар-

ыттан уоруулар үкээбиттэрин, онон ыһаллар сэрэхтээх буолаллар-ыгар, хатаһыны бөгө-таһа тына оҦостоллоругар, тарилтэлэр салайааччылары дьыа үлэри ыһаллар-ыгар, кинилэр пропискалаарын бөрбөһүрүһүлэлэригэр сүбэлэтэ.

ОҦчуоттуур бөлөхтөн 8 кини 20-чэ бөһүрүөнү ыһаахтара. Кинилэр Кыһыл Дэрэбинэ инстиутин хайдах сайдар кыһаһаарын, баһынык хаһан үлэлэригэр, кулуупка өрөмүөнү ыһааһын, инстументтарын, музыкальнай инстументтарын хааччылыы туругун, үүт, эт, сымлы 97-98 сс. дотарыта хаһан төһөнөрүн, дэрэбинэ хаһан таас киирарин, кредит, баллоннаах таас тоһо суоһун о.д.а. бөһүрүөстэр ыһалта, туһаннаах тарилтэлэр бөрбөһүрүһүлэлэрин толору хоруйдарын ыһаахтара.

Кэпсэтингэ алта кини кыһына. **Сивцев Н.Н.** «Сухайт» б/х салайааччыта.

— Кыһыл Дэрэбинэ уруккуттан туох да уларыһыны ыһаан киирбэт. Бука бары уруккулу оҦоробут. Урут дэрэбинэбит тууутугар генеральной былаан оһоһуллубута. Ол былаан быһааһын баһынык, спортивнай площадка тутулуохтаахтара үлэ киирбэттэр.

Рынокка киирэммит олохтуттар саһа, онун сүүрээкнэр күүһүнүлэр. Олор бийэхэ биллэбэттэр. Уруккут курдук бийэти дэрэбинэбит хаайылыахтар ортолоругун таһаарыт.

Бийэхэ үлэте суох ахсааны элбик турар. Маһаһымыт саһылан, үлэлэтирин ахсаана сарбыһын, дэрэка кубулуйда.

Котэх хаһаайыстыбаны, баһынай хаһаайыстыбатын сайлаһырыһа сир тийбэт. Нолуок политиката саһаа ыһаахтара. Баһынай хаһаайыстыбата бары нолуогун төлөөтөгүн байаһыгар харчы ордубат. Салгы хайдах үлэлээн-хамсаан оҦоробут? Бөрө-дуукусуура көһүл сыһа көһүлүмүт. Тыһа хаһаайыстыбатын үлэлиттэрэ хомууһутун кэтин, бюджет тарилтэлэрин үлэлиттэрин иһаабыт. Ити түмүгэр баһынайдар ыһааһын туһуулар уһаһыттар буолубут. Улууһу дьаһалтатын бийэхэ туһалаах дьаһалты таһаарбат. Ааспыт сайын туртан иһин ситэр сымэһин иһаан кыра соһуу үлүнү ыһаабыт.

Улууһу дьаһалтатын 1999 с. үлэтин ортоку аһынан сыһааһымын. **Платонов В.Е.** пенсионер: — Улууһу дьаһалтатын биэр сыллаах оҦчуота иһаарга үтүтэй. Үлэ-хамнас балаһа ыһааһыбыт.

Кыһыл Дэрэбинэ инстиут кэһиэ хайдары? Сайдар кыһаһаах дуо? Калин сыллардаах уларыһылаарга бийэти кур байыбыт кубулуйуука оҦоробут. Кыра дэрэбинэ хон курдук кулууптут бастаан филиал этэ. Улууска ыһаахтар культура фестивалларыгар Кыһыл Дэрэбинэ олохтоохторун туһунан кыһынарабаттар. Наар Хатыр Арыһы нэһилиэгэр холбуулар, Онон эппитинэһэ замтыар, бэлэмнэһин үлэте мэлтүүр.

Бийэхэ иччэт суох буолбата баар. Аһаах хонуктаарыта иччэт лидерин талар муньахтарына ыһааһытара. Бэйэбитигэр милиция участковой инспектора суох. Граф Вигорский участковой инспектор Кузьмин П.С. бийэхэ көстүбэтэр сыла буолла.

Кырдырастарга социальная харалта управлениетын, олохтоох дьаһалта көмөлөрө суоһун кэриэте. Мас тийэһитигэр 50% чөлөкүнэн туһаныбыт. Үлэте суох элбээн иһар. Кинилэр үлэте суохтар поссиделары хайдах ыһааһына биллэһин. Переработка сыһын тэрийэр туһунан кэһитини уруккуттан ыһаахтара. Ол да буолар саатар бурдук тардар миэһинэһит да

суох.

Балларга айыһа таһа киирдэр улаһын көмөлөрө буолуо этэ. Мас, чөх тийэһитин проблема аччыра. Таһы киллэрэр үлэлэр кэлэр ыһаан саһааналлара былааннаар да Искрада урут киирэрэ буолуо дии саныһымын.

Дьаһалта биэр сыллаах үлэтин ортоку сыһааһымын. **Федорова М.Г.** тыһа ветеран: — Олоһу туһаарыта араас сокуоннар таһаарыны бийэти биллэччэ эһипит. Мин чааһык дьыа тутуутун саһааһымын үе сылабуолла. Сыһа ыһаан, маһырыһаал суох буолан көмө көрдүүбүн.

Кыһыл Дэрэбинэ кини көрөһиһэр туох да суох. Медпууһа өрөмүөн оҦороллор курдук да оннуттан хамнаабат. Үлэлиттэр ортолоругар штаты сарбыһыны ыһаахтара быһааһымын. Улууһу дьаһалтатын 1999 с. төһө да үп-харчы суох буоллар, үтүс мөһөһүр балларын үрдүнэн балаһа үлэни ыһаа. Үлэлэбит сыйлаһа суолу аһааһымын, НПУ көрүһүн тутууу, 2 №-дээх орто оскуоланы уларытан оҦоруу, 27 квартиралаах уопсай ситэриһини, 16 квартиралаах таас дьыаһа бүтэриһини, таһаарыны, үөрэхтээһини, культураны бөһүрүөтү уруулуутун, бюджетка үлэни о.д.а. бэлэтир наада.

Кырдырастарга бөһүрүөһү көмө оҦорууларын туһунан иһаабыт. Ол эрэри бийэхэ ситэ-хототийабыт көстүбэт.

Үөрэх управлениета оскуоланы бүтүрүтүт иччэти салгы үөрэттэригэ үлэте сылаата күүһүнэр. Үрдүк үөрөххө киирээччилэр кыһа управлениета, иччэт салаатын үлэлиттэрэ куоракка киирэн көмөлөһөллөр. Студеннарга стипендия төһөнөр, көмө оҦоруулар. Үөрэх управлениетын, үөрэх министиэриэтин, СГУ-ну, аһын да үөрэх тарилтэлэрин кыһа ыһаа сибээһэ. Бүлүүтүгэр педучастие преподавателлэрэ Намга кэлэн эһаан туталлар. Үөрэх управлениета үөрэххэ киирэр кыаммат оҦолор эһааннарын комитер олоһор уопсай дьыаһалтын куораттаһаара буоллар улахан көмө буолуо этэ.

Сааскы халаан уутугар барыттарга улахан көмө оҦоруулаан, олохтоохтор маһаллара улахан. Бийэти Кыһыл Дэрэбинэбит аһы нэһилиэгэр, бөһүрүөһү курдук олохтоох хаһыһа, телевидение биридэ да сирдатылаабыт. Наар умуууга хаалабыт. Иччэт сыһааһыны тэрийэһи олохтоох кулууп орууда улахан. Ону бөһүрүөтө ыһаан бийэти кулууптуттар кэһити өрөмүөнү ыһааһа. Оборуодованиета, музыкальнай инстументтар аһааһааһаа. Аһын сиртэн концерттаахтар гастролга кэллэхтэринэ, бийэһини умууула.

Улууһу дьаһалтатын ыһаанан көмө үлэлэһитин аһаан сыллаары үлэтин ортоку сыһааһымын.

Охлопкова А.А. олохтоох кулууп директора:

— Дэрэбинэбит киниэ — кулууптут. Быраһыһыыктарга мероприятиелары ыһаабыт. Иччэт түмүр. Кулууптуттар оһуол, олоһоһ, быһа о.д.а. инстумент, музыкальнай инстумент, микрофон суохтар. Итиһи була оһон, иччэт ортотугар үлэни күүһүрдүүххэ.

Евстафьев А.Е. баһынай хаһаайыстыбатын чилиһин:

— Улууска Нам-Дьокуускай суола аһааһааһа үтүтэй. ОҦчуока суоһу аһаанан элбээте дьыа этэһинэ. Онон бийэхэ суоһу элбээбитэ биллэбит. Суоһу сүтүүтэ эмиэ аччааһыны туһунан аһааһымын. Бийэхэ сүтүү таһа турар.

(Салгыһын 2 стр. көр)

Олунньу дьээн бусуу... Уон-бутуу болиэте.

ОЛУННЬУ - ОДУУ

ирэр ньымата албэх. Таас улаатар, чээн-чэчик, мас-от үүнэр. Ити Одуу кирибитин туюһута.

олохтооду саатары. Алгытар—ол аата, хомуһуннаах тыллар.

Одуу болиэтэһин. Одуунча анаан сүрү күүһүрдүү туома ыһытылар.

Одуу чугаһыгар ыһытар кырдырастары болиэтэһин. тыл бырааһынньыта ыһытыллыахтаахтар.

Одуу суолтата: алгыска мэдди Одуу Хаан оҕоһуута дьин ахтыллар.

Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх: 1. ыраастааны. 2. Айылардан сибээстэһин.

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

Одуу кирибитэ. Одуу кирибитэ, Одуу кирибитэ.

Туом Сүрү күүһүрдүү туом түөрт түһүмөктөөх:

күлүктэри суох оҕоруу. Күлүктэр үөскээһиннэрэ икки төрттөөх.

Сибээстэһин. Туому ыһтааччы уоту аһатар уонна анал тылларынан аһытар.

Төһүтү. Бу эмэ «дээ-буо» ырынан оҕоһулар. Дээ-буо тэтимэ төһөнөн түһэри көрдөрүөхтөөх.

Убаастабыллаах Зоя Егоровна, Көбөкөһөөбү «Эрал» дьаһыла-саад сөбүдүсэһин.

Зоя Егоровна туох баар саҥабылгы, ахсаабат кыһамньыгы.

Иваникитин да тэтимиҥи ыһыктыбакка, дьулуургуҥ мөлтөһөккө үлэлиэҥ диир бигэтик эрэнэбит.

«Эрал» дьаһыла-саад коллектива

Биллээригэр рекама

Оскуола юбилейыгар ыһырабыт

Угериный в/билет № 282345, выданный 20.XI.97 г. на имя Ивановой Николая Семеновича.

Считать действительным военный билет № 100915, выданный на имя Соловьева Ильи Павловича.

Кабан орто оскуолатыгар суһаллык нуучча тылын уонна литература тылын учуутала наада.

Талыһына уонна таныһына «Энсиэли» хаһыат редакцияһынай-издательскай систематыгар.

Хаһыат Дьокуускайга «Сахапептиграфиздат» НИПК боччоттонно. Орджоникидзе уул. 38.

Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бичээт. лис. Индекс — 54889 Тираһа — 2510

Баччакааһып баҕаттанна — 12:00 ч. 31.01.2000

Сахааһын №-рз — 11

Врач сүбэтэ

СИДНЕЙСКЭЙ КИРИИП КИМЭН ИЛЭР

Грипп дьээн вируһунан тарҕанар сыстыганнаах ыарыы.

миэ маарыла мааскалаах сылдыаахха наада. Ити маарыла күһүгэ 3-4-тэ уларыыахтаах.

хах туруга көмөгө буолларына (кыраадыһа түспөт, сөтөлө бөргөтөһүнэ) антибиотик ылаар наадалаах.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

5. ыарыһах аһыар иһитэ туспа тугулуохтаах уонна туспа сууһулуохтаах.

Гриппкэ ылларбат инниттэн тугу тыһаахха сөбүй?

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Бастатан туран бу кэмгэ дьон-сэргэ мустар сирдэрин тумна хаама сатыахтааххыт.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Бастатан туран бу кэмгэ дьон-сэргэ мустар сирдэрин тумна хаама сатыахтааххыт.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Грипп чөлчөкө көрүгө күөмэй ыарытынан, сөтөлүнөн, сөһиэтэ суох буолуһунан бүтүн сөп.

Ыарыы бастаах күнүттөн хайаан да медицинай көмө оҕоһулуохтаах.

Организм араас ыарыыларга утарсытын үрдэтигэ бигэстэһин: «Гексацит», «Пиковит», «Декамент», «Ревит», «Аскорбиновой кислота» ода көмөлөһөллөр.

Иван улуутун дьаһалтата, улус мунуһун депутаттара, улус ветераннар сөбүдүсэһин Халас бөлүгөһүн олохтоочу, тыл ветерана, маҕаһы прупаллаах иһикитин

ПЕТУХОВА Анастасия Ивановна

улусун, календула, эвкалипт суурадаһынынан күөмэйи сайданыллыахтаах.

Норуот эмчиттэре тумууттан хайдах харыстаттарга тугу сүбөһиллэрий?

1. Сарсарда айы тымны уунан күөмэйи сайданыллыахтаах.

2. Тумулаабыт буоллаххына атах тигилээр хартыһа уурулар уонна тирөөккөн эризон баран нааһы көтөн 1-2 ч. тутары.

3. Сүбүкүлэ уугуунан муһун иһин ыстарынары.

4. Тумулаабыт бастаах күнүригэр муһунгар 4-6 хааппыла облепиха, дөлүһүн арымын, алоэ, каланкоэ соғун күһүгэ 3-тэ кутары.

5. Норуот эмитер луук уонна чеснок элбэхтик туттулар.

3-4 хааппыла чеснок, моркуоп соғун мас арымын кытта тэһтэ суурайан баран 2-3 хааппылаан муһунга кутулар.

Эбэтэр баатаны луук сүмөһинигэр илитэн баран 10-15 мүн. муһунга кутары.

3 ост. сыуоска кырагына кырбамыт луугу 50,0 мл. итин оргуйбут ууга 1/2 чл. муёт эбэтэр саахары булкуйан 30 мүнүгү туруораһын уонна сийдэлээн баран 2-3 хааппылаан муһунга кутулар.

Өсөө тумууттан бөсхөлөнөр биер бөрстүөй сүбө: ханас илиниг ытыһынан муһуну уонна сүүскүн ыга тутары, уна илиниг түүһүн тыһынан (солнечное сплетение) баттаан 15 мүн. олорорун (тумуун аһыахтаах). Хаста да хатылыахха сөп.

Бу сүбэлэртэн эмкэ, аска аллергиялаах дьон сэрэнэктэрин наада.

Е. ШЕСТАКОВА терапевт - врач

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР АМПААР ДА АБЫРААБАТ. Төхсүннү 24-30 күнүригэр улус урдунан үө быһылаан тарыста.

Убаастабыллаах Зоя Егоровна, Көбөкөһөөбү «Эрал» дьаһыла-саад сөбүдүсэһин, норуот үөрөдүрүтүтү туйгунун үйэ анардаах үбүлүүбүгүнэ.

БИЛЛЭЭРИГЭР РЕКАМА. ОСКУОЛА ЮБИЛЕЙЫГАР ЫҢЫРАБЫТ. Нам улусун М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатэ 2000 с. кулун тутар 24-25 күнүригэр 70 сылын туоларынан сибээстээн.

Юбилейнай комиссия. Ыһыдаах немецкэй овчарка тыһы орто атыһылар. Сыаната 1 тыһ. солк.

Талыһына уонна таныһына «Энсиэли» хаһыат редакцияһынай-издательскай систематыгар. Хаһыат Дьокуускайга «Сахапептиграфиздат» НИПК боччоттонно.

РЕДАКТОР — В.Г. КАСЬЯНОВ. ОТДЕЛАР: информация, сурук, төртү кулугура — 21406; иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; редакционная издательская система — 21141.